
Pälkäneen kunnan tietosuojapolitiikka

Pälkäneen kunnan tietosuojapolitiikassa määritellään keskeiset tavoitteet ja periaatteet, joiden mukaan henkilötietoja käsitellään. Tietosuojapolitiikka on hyväksytty ensimmäisen kerran 14.3.2018 § 51, ja se on päivitetty 21.11.2023 § x. Tietosuojapolitiikka on tämän hetken käytännön mukainen, ja voimassa toistaiseksi. Tietosuojapolitiikkaa päivitetään tarvittaessa ja muutoksista tiedotetaan eri sidosryhmiä.

Johdanto

Pälkäneen kunnan tietosuojapolitiikan tarkoitus on määritellä ne vastuut, pääperiaatteet ja toimintatavat, joita kunnassa noudatetaan tietosuojan toteuttamisessa ja henkilötietoja käsittelyssä. Henkilötietoja voidaan käsitellä vain lainmukaisen käyttötarkoituksen johdosta, ja vain siinä laajuudessa kuin se on tarpeellista. Henkilötietoja voivat käsitellä ainoastaan ne henkilöt, joilla on siihen työtehtäviensä puolesta oikeus. Henkilötietoja sisältävien tietojärjestelmien käyttö on rajattu ja dokumentoitu.

Tietosuojapolitiikan ja sitä täydentävän ohjeistuksen tavoitteena on varmistaa, että Pälkäneen kunta noudattaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen, kansallisen lainsäädännön ja muun henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön asettamien vaatimusten mukaisia velvoitteita ja, että lainsäädännön noudattaminen on osoitettavissa asianmukaisen ja ajantasaisen dokumentaation avulla. Kunnan ja sen työntekijöiden on oltava tietoisia kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön ja muiden henkilötietojen käsittelyä ohjaavien säännösten asettamista vastuista ja velvoitteista.

Tässä dokumentissa esitetyt periaatteet sekä suojaamistoimet koskevat kaikkea sähköisessä, kirjallisessa tai muussa muodossa olevien henkilötietojen käsittelyä, siirtoa ja säilytystä. riippumatta siitä, onko tietoihin kohdistuva uhka tahallinen tai tahaton, esimerkiksi järjestelmän vikaantuminen tai tapaturma.

Tietosuojan keskeiset käsitteet

Henkilötieto

Henkilötietoa on kaikki sellainen tieto, joka liittyy liittyvät tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan henkilöön. Henkilötietoja ovat esimerkiksi nimi, puhelinnumero, sijaintitiedot ja isovanhempien perinnöllisiä sairauksia koskevat tiedot.

Rekisterinpitäjä

Rekisterinpitäjä on ihminen tai organisaatio, joka määrittelee, mihin tarkoitukseen ja millä tavalla henkilötietoja käsitellään. Rekisterinpitäjä voi olla esimerkiksi jäsenistään tietoa keräävä yhdistys, potilastietoja käsittelevä sairaala, verkkokauppa tai sosiaalisen median palvelu.

Pälkäneen kunnan henkilörekisterien rekisterinpitäjä on Pälkäneen kunta. Rekisteristä vastaava viranhaltija on kunkin toimialan toimialajohtaja.

Henkilötietojen käsittelijä

Henkilötietojen käsittelijä on ihminen tai organisaatio, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun. Henkilötietojen käsittelijä voi olla esimerkiksi toisen yrityksen markkinointia hoitava markkinointitoimisto tai IT-palveluntarjoaja, jolla on pääsy rekisterinpitäjän henkilötietoihin.

Tietosuojavastaava

Tietosuojavastaava seuraa tietosuojasääntöjen noudattamista koko organisaatiossa ja tuo esiin havaitsemiaan puutteita, antaa tietoja ja neuvoja tietosuojasääntöjen mukaisista velvollisuuksista johdolle ja henkilötietoja käsitteleville työntekijöille sekä antaa pyydettyä neuvoja tietosuojan vaikutustenarvioinnin tekemisestä ja valvoo vaikutustenarvioinnin toteutusta. Tietosuojavastaava on rekisteröityjen yhteyshenkilö henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa ja on tietosuojavaltuutetun toimiston yhteyshenkilö ja tekee yhteistyötä tietosuojavaltuutetun toimiston kanssa.

Tekninen käytönvalvonta

Teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä tarkoitetaan esimerkiksi henkilöstölle annettuja ohjeita tietosuojan toteuttamiseksi, omavalvonnan kautta tapahtuvaa käytönvalvontaa, tietojärjestelmien tietoturva, tietojen salausta ja muita suojaustoimenpiteitä. Käsittelyn on täytettävä tietuoja-asetuksen vaatimukset rekisteröidyn oikeuksien suojelemiseksi. Pälkäneen kunnalla on oikeus valvoa työntekijöiden käyttöön annettujen järjestelmien käyttöä tietosuojan toteutumiseksi.

Lokitieto

Lokitiedoilla tarkoitetaan aikajärjestyksessä kirjattua tallennetta tietoverkkojen, sovellusten, järjestelmien ja tietosisältöjen tapahtumista ja niiden aiheuttajista. Yleisen tietosuoja-asetuksen mukaan rekisterinpitäjän on dokumentoitava tietoturvaloukkaukseen liittyvät seikat, sen vaikutukset ja toteutetut korjaavat toimenpiteet. Dokumentoinnin avulla valvontaviranomaisen on voitava tarkistaa, että rekisterinpitäjä on noudattanut ilmoittamiseen liittyviä velvollisuuksiaan.

Dokumentointivelvollisuuden piiriin kuuluvat myös tietojärjestelmään kohdistuneen tietoturvaloukkauksen tapahtuma-ajan lokitiedot. Tietosuojavaltuutettu voi pyytää lokitietoja tietoturvaloukkausta koskevan ilmoituksen käsittelyä varten.

Tietosuojavaltuutettu

Tietosuojavaltuutettu on viranomainen, joka ohjaa, neuvoo ja valvoo henkilötietojen käsittelyä henkilötietolain mukaisesti. Tietosuojavaltuutettu käyttää päätösvaltaa tarkastusoikeuden toteuttamista ja tiedon korjaamista koskevista asioista sekä antaa ratkaisuja rekisterinpidon lainmukaisuudesta ja rekisteröityjen oikeuksien toteutumisesta. Merkittävistä tietosuojapoikkeamista tulee tehdä ilmoitus tietosuojavaltuutetun toimistoon.

Lakiperusteet henkilötietojen käsittelylle

Lainsäädäntö suojaa henkilötietoja usein tarkemmin kuin muita organisaation käytössä olevia muita luottamuksellisia tietoja.

Tietosuojasta, arkaluonteisten tietojen käsittelystä ja erityisesti potilastiedoista sekä sosiaalihuollon asiakkaan oikeuksista on säädetty useassa eri laissa ja asetuksessa, joista oleellisimpia tässä yhteydessä ovat:

- tietosuoja-asetus (EU) 2016/679
- laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021), kumottu lailla sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) joka on voimassa 1.1.2024 alkaen.
- sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista (94/2022), kumoutuu 1.1.2024 alkaen
- arkistolaki (831/1994).
- tietosuojalaki (1050/2018)

Tietosuojaan keskeiset periaatteet

Rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, että sen vastuulle kuuluva käsittely on tietosuoja-asetuksessa määriteltyjen yleisten periaatteiden mukaista. Näihin periaatteisiin viitataan yleensä muun muassa tietosuojaperiaatteina. Tietosuojaperiaatteet ovat velvoittavia, eikä järjestäjä voi poiketa niiden noudattamisesta edes rekisteröidyn suostumuksella. Henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat tietosuojaperiaatteet ovat:

- lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys,
- käyttötarkoitussidonnaisuus,
- tietojen minimointi,
- täsmällisyys,
- eheys ja luottamuksellisuus, sekä
- käsittelyn rajoittaminen.

Pälkäneen kunnassa henkilötietojen käsittely perustuu pääasiassa oikeutettuun etuun, yleiseen etuun tai lakisääteiseen velvoitteeseen.

Henkilöiltä pyydetään tarvittaessa kirjallinen suostumus henkilötietojen tallentamiseen ja käyttöön.

Järjestelmien ja palveluiden tietosuoja

Tietoja voivat käyttää ainoastaan niitä työssään tarvitsevat henkilöt ja työtehtävänsä suorittamisen edellyttämässä laajuudessa. Tietoja voi luovuttaa ainoastaan henkilön itsensä suostumuksella tai lainsäädännön nojalla. Tietoja säilytetään ja käsitellään siten, että ulkopuolisilla ei ole mahdollisuutta päästä tietoihin käsiksi. Uusien järjestelmien hankinnassa on otettava huomioon tietosuojapolitiikka ja voimassaolevat lait ja asetukset.

Rekisteröidystä henkilöstä muodostetut tietoryhmät

- Arkaluontoiset tiedot (lapset ja nuoret)
- Luottamushenkilötiedot (nimi- ja puoluekanta julkisia, muiden tietojen jakamiseen tarvitaan suostumus)
- Asiakastiedot
- Henkilöstötiedot (osa tiedoista erityisiä henkilötietoja)
- Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat (rotu, etninen alkuperä, poliittinen mielipide, uskonnollinen ja filosofinen vakaumus, ammattiliiton jäsenyys, geneettiset tai biometriset tiedot, terveyttä koskevat tiedot ym.)

Tietojen luovuttaminen

Rekisteröidyillä on oikeus nähdä ja tarkastella itseään koskevia tietoja. Rekisteröidyn pyynnöstä tiedot kerätään ja annetaan ko. henkilölle nähtäväksi.

Tarkastusoikeutta voidaan rajoittaa tai lykätä, osittain tai kokonaan perustuen

- rikosten ennalta estämiselle, paljastamiselle, selvittämiseksi tai rikoksiin liittyvien syytetoimien taikka rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanolle aiheutuvan haitan välttämiseksi
- viranomaisen muun tutkinnan, selvityksen tai vastaavan menettelyn turvaamiseksi
- yleisen turvallisuuden suojelemiseksi
- kansallisen turvallisuuden suojelemiseksi
- muiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi

Kunnalla on oikeus tarkastaa kameravalvonnan tietoja

Kunnan edustajilla on oikeus itse tarkastaa kameravalvonnan tallenteita, kun kyse on vakavasta tai toistuvasta ilkeästä tai järjestyshäiriöistä kouluissa, liikuntapaikoilla ja muilla kunnan hallinnoimilla alueilla. Tallenteiden katselutianteessa on oltava läsnä vähintään kaksi henkilöä.

Kameravalvonnan tallenteiden katselu on säänneltyä ja mahdollista vain erikseen nimetyille henkilöille. Jokaisesta katselukerrasta tulee täyttää lokitietolomake, jossa ilmoitetaan katselun syy, läsnäolijat ja ajankohdat. Lomake toimitetaan tietosuojavastaavalle arkistoitavaksi.

Pälkäneen kunta luovuttaa tarvittaessa dokumentteja, tallenteita ja lokitietoja muille viranomaisille.

Rekisteröidyille voidaan toimittaa sellaisia tallenteita, joissa ei näy muita kuin pyynnön esittänyt rekisteröity. Kameravalvonnan tallenteiden toimittamisesta tietopyynnön perusteella päättää ao. toimialajohtaja tai hänen sijaisekseen määrätty.

Teknisen käytönvalvonnan periaatteet

Pälkäneen kunnassa suoritetaan työntekijöiden teknistä käytönvalvontaa mm. työajanseurannan ja kulunvalvonnan avulla, sekä tietoverkkojen ja järjestelmien lokitietoja seuraamalla. Joissakin työyksiköissä on käytössä kameravalvonta, jolla suoritetaan kaikkien tiloissa/alueella liikkuvien valvontaa. Asiakkaisiin kohdistuu teknistä käytönvalvontaa myös julkisten verkkopalvelujen lokitietoja kerätessä.

Pälkäneen kunta on sitoutunut henkilöstön, asiakkaisen ja muiden teknisen käytönvalvonnan kohteena olevien henkilöiden yksityisyyden kunnioittamiseen ja tietosuojaa koskevien lakien noudattamiseen. Valvonnan

toteuttamiseksi kerättäviä henkilötietoja on käsiteltävä asianmukaisesti, ja vain lakiin perustuvan oikeutuksen nojalla. Henkilötietoja ei voi tarkastella kuin tarpeen edellyttämässä laajuudessa. Teknisen valvonnan kautta saatuja tietoja ei luovuteta ulkopuolisille, ellei tiedon pyytäjä ole muu viranomainen, jolla on lakiin perustuva oikeus tietojen pyytämiseen. Teknisen käytönvalvonnan kohteena olevalla työntekijällä tai muulla luonnollisella henkilöllä on oikeus tutustua tietoihin, joita hänestä on kerätty.

Tietojärjestelmien käyttöä seurataan sen mukaisesti, mitä laissa on säädetty lokitietojen seurannasta tai mikä on välttämätöntä tietoturvan toteuttamiseksi. Teknisen valvonnan avulla kerättyjä lokitietoja voidaan käyttää henkilöstön ohjeiden vastaisen toiminnan selvittämiseksi. Lokitietoja voidaan tarkastella silloin, kun työnantajalla on perusteltu syy epäillä tietojen luvaton katselua tai käyttöä. Lisäksi työnantaja voi suorittaa säännönmukaista lokien valvontaa tietosuojan varmistamiseksi.

Otettaessa käyttöön uusia tietojärjestelmiä tai prosesseja, joiden piirissä käsitellään henkilötietoja, suoritetaan tietosuojan vaikutusten arviointi.

Vastuut ja organisointi

Jokainen henkilötietoja käsittelevä työntekijä vastaa osaltaan tietosuojan toteutumisesta. Jokainen on velvollinen noudattamaan annettua lainsäädäntöä sekä työnantajan ohjeita.

Pälkäneen kunta toimii rekisterinpitäjänä kaikkien sen hallussa olevien henkilötietojen osalta. Käytännössä kunnanhallitus ja lautakunnat toimivat rekisterinpitäjinä omalla toimialallaan. Rekisterinpitäjän vastuuta ei voi siirtää pois kunnan johdolta. Rekisterinpitäjän velvollisuuksista on mahdollista linjata tarkemmin hallintosäännössä.

Kunnan tietosuojaryhmänä toimii kunnan johtoryhmä. Tietosuojaryhmä vastaa yhdessä tietosuojavastaavan kanssa tietosuojan valvonnasta ja kehittämisestä sekä tietosuojatietouden edistämisestä kunnassa.

Kunnan tietosuojan ja tietoturvan häiriönhallintaryhmänä toimii hallintojohtaja, viestintäkoordinaattori, tietosuojavastaava ja johtava ICT-asiantuntija. Laajoissa, koko kuntaa koskevissa tietosuoja- ja tietoturvapoiikkeamatilanteissa häiriötilanteen johtovastuu on kunnanjohtajalla.

Tietosuojan käytännön toteutuksesta ja henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta vastaa toimialajohtaja omalla toimialallaan. Toimialaa koskevat yksittäiset tietosuojapoiikkeamat käsittelee toimialajohtaja yhdessä tietosuojavastaavan kanssa. Tietosuojapoiikkeamat tuodaan lisäksi tietosuojaryhmän (johtoryhmä) tietoon.

Ohje

21.11.2023

Esimiehet valvovat alaisensa toiminnan osalta tietosuojan toteutumista, sekä huolehtivat alaisensa henkilöstön tietosuojasaamisesta. Lisäksi esimiehet varmistavat alaisensa toiminnan osalta, että sen mahdolliset erityispiirteet tulevat huomioiduksi toimialan tietosuojaohjeissa.

Tietosuojaan liittyvistä vastuista linjataan tarkemmin taulukossa 1.

Pälkäen kunta

Keskustie 1

36600 Pälkäne

palkane.fi

Poikkeamatilanteiden käsittely

Työntekijöiden tulee ilmoittaa kaikista havaitsemistaan tietoturvaan liittyvistä puutteista, väärinkäytöksistä tai epäilyistä rikkomuksista tietosuojavastaavalle. Tietosuojavastaava kirjaa poikkeaman tiedot diaariin, ja ilmoittaa asiasta edelleen sille toimialajohtajalle, jonka alaisesta toiminnasta on kyse. Mikäli poikkeama koskee vain rajattua rekisteröityjen joukkoa ja vain yhtä toimialaa, asian käsittelee toimialajohtaja yhdessä tietosuojavastaavan kanssa.

Vakavissa ja laajavaikutteisissa häiriötilanteissa hälytetään tietosuojan ja tietoturvan häiriönhallintaryhmä. Häiriönhallintaryhmä pitää toiminnastaan tapahtumalokia, ja raportoi kunnan johtoryhmälle. Kaikki poikkeamatilanteet käsitellään aina jälkikäteen tietosuojaryhmässä (johtoryhmä).

Rekisterinpitäjällä on velvollisuus ilmoittaa tietosuojaloukkauksista tietosuojavaltuutetun toimistolle 72 tunnin kuluessa loukkauksen ilmitulosta. Ilmoitus on tehtävä riippumatta siitä, onko loukkaus tapahtunut rekisterinpitäjän omassa vai ulkoisen käsittelijän toiminnassa. Pälkäneen kunnassa ilmoituksen tietosuojaloukkauksesta tekee tietosuojavastaava tai hänen varahenkilönsä.

Mikäli henkilötietojen käsittelijä tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudellaan vaarantaa henkilötietojen luottamuksellisuuden, voi toiminta johtaa rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Henkilöstön tietosuojakoulutus

Pälkäneen kunta huolehtii henkilöstön riittävästä tietosuojaosaamisesta henkilöstökoulutuksien ja informaation välittämisen kautta. Myös organisaatioon tulevat uudet työntekijät perehdytään tietosuoja-asioihin järjestelmällisesti. Erityisesti tämä korostuu niissä työtehtävissä, joissa käsitellään henkilötietoja ja toteutetaan rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisprosesseja.

Tietosuojan vastuutaulukko

Rooli	Vastuu	Valvontavastuu
Kunnanhallitus	Tietosuojapolitiikan hyväksyminen Keskushallinnon rekisterinpitäjä	Valtuusto
Lautakunta	Tietosuojapolitiikan valvonta omalla toimialallaan. Oman toimialan rekisterinpitäjä	Kunnanhallitus
Tietosuojaryhmä (johtoryhmä)	Tietosuojapoikkeamien käsittely Tietosuojaa koskevien ohjeistusten ja suositusten antaminen Tietosuojatietämyksen jakaminen organisaatioon	Kunnanjohtaja, tietosuojavastaava
Hallintojohtaja	Tietosuojapolitiikan valmistelu yhdessä tietosuojavastaavan kanssa. Tietosuojaa koskevien ohjeiden ja suositusten valmistelemine yhdessä tietosuojavastaavan kanssa Kunnan yhteisten tietojärjestelmien tietosuojan valvonta Kunnan yhteisten tietojärjestelmien ja prosessien tietosuojan vaikutusten arviointi Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvien poikkeustilanteiden koordinointi Lokitietojen tarkastamisesta päättäminen kunnan yhteisten järjestelmien osalta.	Kunnanjohtaja

ICT	<p>Pääsynhallinnan tekninen toteutus</p> <p>Keskeisten tietojärjestelmien pääkäyttäjävastuut</p> <p>Lokitietojen tekninen katselu/kerääminen kunnan yhteisistä järjestelmistä toimialajohtajan pyynnöstä.</p> <p>Kameratallenteiden katselu/koostaminen kameravalvonnan järjestelmästä tekninen johtajan pyynnöstä.</p>	Hallintojohtaja
Tietosuojavastaava	<p>Tietosuojapolitiikan valmistelu yhdessä hallintojohtajan kanssa</p> <p>Tietosuoja koskevien ohjeiden ja suositusten valmistelemine yhdessä hallintojohtajan kanssa.</p> <p>Tietosuojapoikkeamailmoitusten vastaanottaminen ja kirjaaminen</p> <p>Tietosuojapoikkeamien selvittämiseen osallistuminen.</p> <p>Tietosuojapoikkeamien viranomaisilmoituksista vastaaminen.</p> <p>Tietosuojapoikkeamien raportointi tietosuojaryhmälle (johtoryhmä).</p> <p>Tietosuojan vaikutusten arviointiin osallistuminen.</p> <p>Tietosuojatietämyksen hankkiminen ja ylläpitäminen.</p> <p>Tietosuojaan liittyvä opastus, neuvonta ja ohjaus.</p>	Hallintojohtaja

Toimialajohtaja	<p>Tietosuojan toteutumisen valvonta alaisessaan toiminnassa.</p> <p>Yksikkökohtaisten erityisvaatimusten määrittäminen.</p> <p>Tietosuojapoikkeamien käsittely yhdessä tietosuojavastaavan kanssa omalla toimialallaan.</p> <p>Toimialakohtaisten uusien tietojärjestelmien ja prosessien tietosuojan vaikutusten arviointi.</p> <p>Lokitietojen tarkastamisesta päättäminen toimialan järjestelmistä.</p>	Kunnanjohtaja
Työyksikön esimies	<p>Tietosuojan toteuttamisen valvonta alaisessaan toiminnassa</p> <p>Oman yksikkönsä tietosuojakoulutukseen osallistumisesta huolehtiminen.</p>	Toimialajohtaja

